

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

RODERIK WORDT WIJZER

Toneelspel voor de jeugd

door

Karel Verleyen

Toneelfonds J. Janssens

Antwerpen - 1995

Nr. 1176

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste 15 tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel 4

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gecopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

cop. 1983 Toneelfonds J. Janssens/Karel Verleyen

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ROLVERDELING

Professor

Roderik

Parkiet

Witte muizen (vader, moeder, kinderen)

Kat

Vissen (guppie's, zwaardvissen, enz...)

Wachtcommandant

Koning

Hofdame

Hertog

Kardinaal

Nar

Kamerdienaar

I.

In het laboratorium van professor Ratelman.
De prof is druk aan het werk. Electronisch geluid, flikkerende lichtjes van allerlei kleur. Een deur in de achtergrond.

PROFESSOR : Ratata ! Het werkt prima ! Haha ! Wat een uitvinding !
Holala ! Ik word met één klap wereldberoemd. De hele wereld zal weten hoe laat het is ! Laat ? Hoe laat ? Waar is mijn uurwerk ? (zoekt) O, bijna drie uur. Gelukkig heb ik er net op tijd aan gedacht. Roderik ! (begint papieren samen te rapen en in 'n tas te proppen) Roodèèriik !!!

RODERIK : (op door de deur) Heb je mij geroepen, oompje ?

PROFESSOR : Geroepen ? Gebruld ! Gekrijst ! Gehuild heb ik ! Ik vraag me soms af of je nog oren hebt !

RODERIK : Oren ! (tilt haren op) Natuurlijk ! Kijk maar. Hei ! Wat is dat ? (steekt 'n vinger uit naar 'n apparaat)

PROFESSOR : (doet een sprong voorwaarts en geeft de jongen een tik op zijn vingers) Afblijven !

RODERIK : Nou, ik deed niets ! Ik vroeg alleen maar wat voor 'n ding dat was. Het lijkt me...

PROFESSOR : Hoor me dat snertjong eens aan ! Een "ding" zegt ie ! Dat is 'n electronische, driedubbel getransistoriseerde partikelminiaturisator ! De meest revolutionaire uitvinding sedert het aardappelmesje !

RODERIK : (Verbouwereerd) Een mini-wat ???

PROFESSOR : Ach. Dat snap jij toch niet ! Het is 'n machine ! Basta !

RODERIK : Om aardappelen te schillen ?

PROFESSOR : Aardappelen ? Hoe, voor de drommel, kom je daar nou bij ?

RODERIK : Daarnet zei je zelf iets over een aardappelmesje ?

PROFESSOR : Wat sta ik hier te kletsen ? (Kijkt weer op zijn uurwerk)

Zo dadelijk kom ik nog te laat bij de minister !

RODERIK : Moet je dan alweer weg ? En wat doe ik intussen ?

PROFESSOR : Huiswerk maken !

RODERIK : Ik heb vakantie !

PROFESSOR : Is dat 'n reden om geen huiswerk te hebben ? In mijn tijd hadden we altijd huiswerk. Ga in de tuin spelen !

RODERIK : We hebben geen tuin !

PROFESSOR : Hoezo ! Wie heeft die tuin weggenomen ! Ik zal... Nou !
Speel dan met je treintje !

RODERIK : Dat is stuk !

PROFESSOR : Met je meccano !

RODERIK : Die heb jij gebruikt om er 'n gekke uitvinding mee te doen !

PROFESSOR : Nu is het genoeg ! Zal ik je eens wat zeggen, mannetje ?

RODERIK : Ik dacht dat je daar al de hele tijd mee bezig was !

PROFESSOR : Onbeschaamd joch, ik heb wel wat voor je te doen ! Je kunt het hok van de parkiet schoonmaken en de kat te eten geven.

PARKIET : Hoor ik mijn naam ?

KAT : Eten ? Waar ? Hoe ? Wanneer ?

PROFESSOR : En die witte muizen die je zo meteen wilden ? Heb je daar nog naar omgekeken ?

WITTE MUIZEN : Nee ! Niet omgekeken ! Ons hok ruikt als 'n riool en we gaan dood van honger en dorst !

PROFESSOR : Ik durf wedden van niet ! Nou, daarmee ben je dan beslist zoet voor de rest van de namiddag ! En nou moet ik er vandoor ! Ministers wachten niet graag ! (Neemt tas op en gaat naar de deur. Af.)

RODERIK : (achter diens rug bootst hij zijn oom na) En die witte muizen... ta ta ta... ouwe, vervelende...

PROFESSOR : (onverwacht terug op) En nog wat... !

RODERIK : (schrikt) ... Sok...

PROFESSOR : Wat zei je ?

RODERIK : (liefjes) Helemaal niets. Ik...

PROFESSOR : Goed... (verstrooid gaat hij weer weg)

RODERIK : Pffff ! Gelukkig heeft hij niet alles gehoord ! De kale...

PROFESSOR : (weer op) Hei !

RODERIK : Sufferd !

PROFESSOR : Bedoelde je mij daarmee ?

RODERIK : Nee, oompje, natuurlijk niet ! Waarom ben je al twee keer teruggekomen ?

PROFESSOR : Wie is er teruggekomen ?

RODERIK : Jij ! Twee keer ! Waarom ?

PROFESSOR : Dat weet ik niet meer ! Als je me telkens onderbreekt !
(gaat weg)

RODERIK : (Hoofdschuddend naar de zaal) Stel je voor. En met zo iemand zit ik opgescheept.

PROFESSOR : (opnieuw op) Nou weet ik het weer ! Ik wou je alleen maar zeggen dat ik wegging. Braaf zijn, hoor ! En vertroetel de dier-
tjes maar lekker !

RODERIK : Kun je op rekenen oompje !

PROFESSOR : (weer af) Goed zo !

RODERIK : (Gaat op de grond zitten) Nou, dat was het dan... hoop ik !
(electronische muziek-lichtjes flikkeren) Toch wel een vreemde machine ! Ik vraag me af waarvoor ze kan dienen. Beslist niet om aardappelen te schillen. Ach wat ! Laat ik eerst maar eens uitknobbelen hoe ik van al dat werk afkan ! Wat denkt die oom van me wel ? Dat ik me voor die beesten ga uitsloven ? Niks hoor ! Ik vind wel wat. De kat moet eten hebben. Punt één: Wat eet een kat ? Hei maar. Dat is een idee ! (zoals een wetenschappelijke uiteenzetting) Ik zet de kat in de woonkamer ! Dan laat ik de parkiet vliegen en de muizen lopen ! Wat is het gevolg ? Kat pakt muizen èn parkiet ! Kat heeft gegeten. De muizen en de parkiet moeten niet meer verzorgd worden ! Prima bedacht ! Hihihhi ! (Hij staat op en gaat weg. Na een paar ogenblikken komt hij terug) Dat is geplept ! De kooi van de parkiet staat open en de muizen zijn ook vrij ! En nou die machine maar eens grondig bekijken ! Brrr ! Wat een knopjes ! Hei, die rode ! Wat gebeurt er als ik daarop druk ? (Hij steekt 'n vinger uit, aarzelt, steekt weer 'n vinger uit) Toe maar ! (drukt)

(Bliksemflits ! Gehuil van machines ! Gefluit ! Intussen gaat het doek op de scène op... Stuk tegenlicht in de zaal... Roderik verdwijnt snel door de deur. Door 't raam komt de kat naar binnen.)

LIED VAN DE KAT : (wijze : Boer, wat denk je van mijn kippen)

Miauw, miauw, ik jank van de honger

Miauw, miauw, mijn maag is hol.

Sedert dagen, weken, maanden,

At ik nooit mijn buikje vol !

Miauw, had ik nou maar een hapje.

Miauw, een vogel of een muis.

Miauw, ik sterf nog uitgehongerd

in dit akelige huis.

Nee, miauw, dat is geen leven,

voor een kattebeest als ik.

Ik ben mager en kwaadaardig,

want een lieve kat is dik.

(Op de scène gewone huiskamer, maar met reusachtige meubels waartussen de personages heel klein lijken: tafel, stoelen, kast (hierop moet Roderik omhoog kunnen klimmen), raam. Aquarium op de kast, evt. een plant.)

RODERIK : (zit tegen tafelpoot aan, heel duizelig)

Wat is er gebeurd ? Waar ben ik ? (Hij realiseert zich helemaal niet waar hij is) Wat is dit ? (Slaat tegen de tafelpoot) Het lijkt wel een boom ! Maar vierkante glimmende bomen bestaan niet ! O ! Wat is er met mij aan de hand ?

KAT : (Komt door 't raam naar binnen) Mééééuw ! Wat heb ik een honger!

En natuurlijk zal die snertjongen alweer geen eten voor me hebben klaargezet. Die denkt beslist dat je nog kunt leven van wat je vangt. Als ik geen kat was zou ik zeggen: "Mééééuw ! Wat een hondeleven !"

RODERIK : (Ziet de kat en duikt weg) Wat is dat voor een monster ?

Help !

KAT : Wat hoorde ik daar ? Het klonk heel eetbaar. (Ze sluipt naar de tafel toe.)

RODERIK : (Gaat achterwaarts naar de andere poot) Oompje ! Oompje !
Help mij ! Ik zal nooit meer...

KAT : Miauw ! (grote sprong vooruit) Ik heb je !

RODERIK : (Duikt weg achter 'n andere poot. De kat daartegen aan)
Oooo ! Wat is dit allemaal ? Help ! Help ! (Hij begint een
dolle ren door de kamer, de kat achter hem aan)

PARKIET : Ik antwoord niet op domme vragen !

LIED VAN PARKIET :

Nou, wat wil je bij de dieren
is de één slim, d'ander niet,
jij bent maar een kat, ocharme,
en ik ben een grasparkiet.

Refrein : Een parkiet is heel verstandig
tjiep, dat merk je zo direct.
Een parkiet is, als ze zeggen,
tjsiep, heel superieur gebekt.

Ik wil echt niet met je praten
want je denkt slechts aan je maag
en je antwoordt domme dingen
als ik je dan toch wat vraag !

KAT : Hai, daar ! Miauw ! Hei daar ! Je zet wel een grote bek op.
(verder idem) Miauw ! Ik heb je ! Weer mis ! Mééééuw ! Snap !

PARKIET : (Verschijnt van rechts) Stop ! Tsjiep ! Stop ! Tsjiep ! Pak
hem niet ! Het is de tsjiep mens !

KAT : (Stopt midden in een sprong) Wat doe jij daar ? Ben je dan
niet meergevangen ?

RODERIK : (Weggedoken achter stoel, kijkt ongelovig) Nee, dat kan
niet ! Ik moet dromen ! Ik ben kleiner dan de parkiet ! En dat
monster is de kat ! Ho ! Ho ! Had ik die maar te eten gegeven.
Nu ze honger heeft, vreet ze me waarschijnlijk meteen op !

KAT : Wel, spreek op ! Wat doe jij hier ?

PARKIET : Tsjiep ! Ik antwoord niet op domme vragen !

KAT : Hei daar ! Miauw ! Hei daar ! Je zet wel een grote bek op !

PARKIET : Ik heb tsjiep, altijd precies gezegd wat ik van je dacht.
Harig ondier !

KAT : Ja, maar nu is er wel een verschil !

PARKIET : Een tsjiep verschil ?

KAT : Ja, grrrauw ! Toen zat je nog veilig achter je tralies. Maar nou heb ik je op de vlakte ! (Ze springt naar de parkiet die tsjepend wegfladdert naar de andere hoek.)

RODERIK : Oef ! Hij heeft mij blijkbaar vergeten. Ik moet proberen weg te komen ! Maar hoe ? De machine ! Die heeft me klein gemaakt ! Hoe zei oom dat ook weer ? Een miniaturisator ? Mini betekent klein ! O ! O ! Hij had me wel kunnen waarschuwen. Maar hij zegt me nooit wat ! (Terwijl hij staat te denken, ziet hij de kat niet naderbij sluipen.)

KAT : Miaaaaauw ! (Triomfantelijk, maar iets te vroeg want Roderik glipt nog net weg)

PARKIET : Tsjiep ! Tsjiep ! Je wordt er niet jonger op. Weet je nog dat je drie jaar geleden... ik was toen net hier... 'n balletje in de vlucht kon vangen ?

KAT : Dat kan ik nog, bemoeial ! Laat me nou even met rust. Ik pak eerst dat vreemde beest daar ! Dan ben jij aan de beurt !

PARKIET : Als je dat doet, krijg je de grootste heibel ! Dat kan ik je wel vertellen !

RODERIK : Ja ! Hij heeft gelijk ! Vreselijke heibel ! Ik zal je een dreun op je snoet geven ! En mijn oom zal ook boos zijn.

KAT : Mééééuw ! Wat een praatjes hebben jullie toch ! Kom nou, maak het niet lastiger dan het is. Laat je nou pakken. Hei ! (Duikt in elkaar. Uit een hoek komen zes witte muizen aantrippelen. Vader en moeder arm in arm. Kinderen knabbelen een stukje kaas.)

WITTE MUIZEN : (wijze: zeg kwezelken...)

Wij zijn de witte muizen
we wonen in een doos !
Maar willen graag verhuizen
Want we zijn heel erg boos !